

لیکھاں دی پھلواڑی

پنجابی شاعری

عمرانہ مشتاق

جگ دے کولوں پنڈ سمراتے لے لینے آں دُکھاں والی
اسیں تاں آپ ای اپنیاں لیکھاں اندر گنجبل پا لینے آں

لیکھاں دی پھلواری

انتساب

اپنے سوہنے پنجاب دے

صوفی شاعراں دے ناں:

جہاں بھائی چارا، امن تے پیار دے راگ الاپے

مائی سارا جگ چُپ اے جے اوہنے چُکی اُٹ

میرادل کیہہ دھڑکیا سارے جگ وچ پے گیا شور

لیکھاں دی پھلواڑی

(پنجابی شاعری)

ضابطہ

سبھے حق شاعرہ دے لئی

اپریل ۲۰۰۸ء	:	پہلی وار
۵۰۰	:	تعداد
محمد اکمل اویسی پیرزادہ	:	ناشر
حمدان گرافکس، لاہور	:	ٹائٹل
الاولیس پرنٹرز لاہور	:	چھاپہ خانہ
۱۸۰/- روپے	:	کتاب دا نمل

عمرانہ مشتاق

کتاب ملن دے پتے:

- ۱- محمد اکمل اویسی پیرزادہ - القرطبہ مارکیٹ، ۵ فیروز پور روڈ، لاہور 042-7575836
- ۲- 4-A ڈاکٹرز کالونی، علامہ اقبال میڈیکل کالج، لاہور

الاولیس پبلی کیشنز، لاہور

فہرست

۱۱	عمرانہ مشتاق	○	کچھ اپنے بارے	○
۱۵		○	دُعا	○
۱۷		○	نعت	○
۱۹		○	ربا توں ایس آکے ہن، کھول دلاں دیاں تالیاں نوں	○
۲۱		○	ویہڑے وچ سینڈور (نظم)	○
۲۳		○	کوڑھی شام دا بدل (نظم)	○
۲۶		○	مری ونگاں دا چوکھا رنگ (نظم)	○
۲۷		○	شاہ حسین دی گل (نظم)	○
۳۱		○	نویں تے پرانی نسل دا دکھ (نظم)	○
۳۲		○	ناں کوئی سچدا بھھے وانگ (نظم)	○
۳۳		○	اڈھے رستیوں اپنی کنڈلکا کے مڑ نہیں جانی دا	○
۳۶		○	بٹ بٹ تکاں آل دوالے	○

۳۸	وارث شاہ (نظم)	○
۴۲	عشق اسمانے ناکیاں لائیاں	○
۴۳	میںوں کاہدی خبر سی کائی، عشق دا چا، وی لیہہ جاندا اے	○
۴۶	ہولے ہولے جد سینے وچ سدھراں پیر کھلار لئے	○
۴۸	کہوں دساں (نظم)	○
۵۱	سیانی گل (نظم)	○
۵۳	جے آپ مر گیا، سانہوں وی مار دیتا اے	○
۵۵	کدی نہ جياتی وچ زہر کوئی گھولے	○
۵۶	پیار چہ اینیاں گجلاں پا کے کیہہ لبھیا	○
۵۸	پلکاں اُتے بنجواں والے دیپ جلانے آں	○
۶۰	اپنا آپ وکھانا کاہنوں	○
۶۲	راتاں تے رنگ چڑھ گیا یا داں دے رنگ دا	○
۶۳	مہکدے ساہواں داسرناواں (نظم)	○
۶۶	لاءئی عشق نے سانجھ تے فر چپ کر جا کڑیے	○
۶۸	کیدو کے دا دشمن نہیں (نظم)	○
۷۱	ویلے دا پر چھاواں (نظم)	○

- ۱۰۳ ○ حق سچ دیاں گلاں کر دے ساں حق سچ دامان ودھلایا سی
- ۱۰۶ ○ وچا ردی گل (نظم)
- ۱۰۷ ○ اک وڈی طاقت دے تاں (غزل جی نظم)
- ۱۰۹ ○ ماں (نظم)
- ۱۱۲ ○ تین شعر
- ۱۱۳ ○ نویں ویلے دی قید (نظم)
- ۱۱۵ ○ پیار محبت دی آگ اندر بلدی جاواں میں
- ۱۱۷ ○ تین شعر
- ۱۱۸ ○ گیت
- ۱۲۰ ○ گیت
- ۱۲۲ ○ ناک جی (نظم)
- ۱۲۳ ○ پہلی پہلی وار ہجر دا بھانیر دل وچ بلایا اے
- ۱۲۶ ○ شام پوے تے پیار دی پیڑ پرانی ہو کے بھر دی اے
- ۱۲۸ ○ اپنے دیس لئی کجھ شعر
- ۷۳ ○ عشق دی مٹکی مار کے اوہنے کڈھ لینی سی جان
- ۷۵ ○ جیہڑے لہہ ہوں لہو دیندے سن اوہ سبھرتے ڈیہہ گئے نہیں
- ۷۶ ○ ایہہ ساڈے ہمسائے نہیں تے ماں پو جائے نہیں
- ۷۸ ○ ایہناں نہیں اوڑک نمک جانا دل دیاں لکھتاں نال
- ۸۰ ○ دیوے دی جے تھی تھی لوہوندی
- ۸۲ ○ ڈکھاں نال ایناں بھر گئی آں
- ۸۳ ○ نمک گیا بھاویں پینڈا ساڈیاں ساہواں دا
- ۸۶ ○ پنڈ عملاں دی کھولے کون
- ۸۸ ○ کیسا عشق تے عشق چہ اوڑک مرنا پیندا اے
- ۹۰ ○ غیراں نال جے رل مل جائے اپنیاں نال وگاڑی دانہیں
- ۹۲ ○ ہجر دے غم تے پیار دے ڈکھ میں کیہہ دے تاں
- ۹۳ ○ طعنے مار کے ماریا کنیاں ہیراں نوں
- ۹۶ ○ خورے کیہڑا اویر کمایا مار کے دل وچ گھنڈ
- ۹۸ ○ کیہہ ہو یا جے پے گئے نویں پوڑاے نہیں
- ۱۰۰ ○ ویکھیں کدھرے و دھنہ جاوے ڈکھ دا پینڈا ہور
- ۱۰۲ ○ ماڑی قسمت دے دیندی اے عمر اں دے کلا پے

کجھ اپنے بارے

پچھلے وقتاں وچ جد کسے نوں بد دعا دتی جاندی سی تے اوہنوں کہیا جاندی سی:
”جاتیوں تیری ماں بولی بھل جاوے“

اپنی اپنی ماں بولی بولن والیاں نوں سچ پچھو تے بہت ای پیار ہوندا اے۔ بند بھادیں کتنا لکھ پڑھ جاوے کتیاں بولیاں سکھ لوے پر جو مزہ اوہنوں اپنی ماں بولی وچ ملدا اے اوہ کوئی ہور زبان نہیں دے سکدی۔ ایس لئی پئی جیہڑے لفظ مال ماں والفظ لگ جاوے اوہ تے اُنج ای بڑا سوہنا ہو جاند اے بھانویں دھرتی ماں ہووے بھانویں ماں بولی تے اللہ نہ کرے ساہنوں ایہناں چوں ایہہ شہد توں ودھ کے مٹھا لفظ بھل جاوے تے ساڈی پچھان ای نہ ہووے۔ ایس لفظ نوں بھلسن دا مطلب تے ایہو ای اے پئی اسیں اپنے آپ نوں بھل جائیے تے جیہڑا بند اپنے آپ نوں بھل جاند اے اوہدی پچھان پورے جگ تے کیہہ اپنے گھر دے اندر وی نہیں رہندی۔ گھراں اچھن جیہڑا روو تے ایس توں ودھ کے انگریزی بولن دارواج پے گیا اے ایہنے ساڈی دھرتی ماتا توں وکھریا کرن دی پہل کر دتی اے جد کہ ماں بولی تے دھرتی ماں انساناں دی پچھان کراندی اے تے اوہناں دا بہت وڈا سہارا ہوندا اے۔ جے ایہہ نہ ہووے تے ساڈی گل کوئی وی سمجھن والا نہ ہووے تے ماں کوئی ساہنوں پیار دین والا ہووے۔ پر اتھے تاں اسیں بہت کجھ وکھ رہے آں۔ ساہنوں ساڈی ماں بولی تے دھرتی مالوں وکھ کرن دے لئی انگریزی زبان نوں مہذب تے وڈی سوسائٹی دی زبان قرار دے کے ساڈے بالاں نوں انگریزی پڑھائی جا رہی اے تے ایس پڑھائی دی اُچھائی تے وڈیائی دا آہر کرن لئی انگریزی زبان وچ اپنے بالاں مال بول چال دارواج عام کیتا جا رہیا اے بلکہ کرای دتا گیا اے۔ سچ پچھو تے میں انگریزی زبان دی مخالف نہیں بلکہ اپنی ماں بولی لئی کسے وی زبان دی مخالفت نہیں کردی کیوں جے میں جان دی

آں کہ اُچی تعلیم لئی تے نوں زمانے دی ترقی نوں ویکھدیاں ہو یاں ساہنوں انگریزی ضرور پڑھی چاہی دی اے نالے ہور زبانوں وی سکھنیاں چاہی دیاں اسیں۔ پر ایہہ اے مطلب نہیں کہ اسیں اپنے گھراں تے اپنی بولی جانن والیاں لوکاں تے دھرتی دے وسنیکاں مال وی انگریزی بولی بولے تے اپنی ماں بولی (پنجابی) نوں ایس لئی چھڈ دیئے کہ ایہہ اُن پڑھاں دی زبان اے۔ جے سچ پچھو تے کوئی زبان ان پڑھاں دی نہیں ہوندی تے ہر زبان اوس ویلے تیکر اُن پڑھاں دی زبان ہو سکدی اے جے اوس زبان وچ تعلیم ماں دتی جاوے۔ ایس گل نوں ثابت کر دیاں ہو یاں میں ایہہ آکھناں چاہوں گی پئی اک زمانے وچ انگریزی وی اُن پڑھاں دی زبان سی ایس لئی کہ ایہہ جہاں دی زبان سی اوہ اک زمانے وچ تعلیم تے ترقی توں بہت پچھے سن۔ جدوں اوہناں نے ایس گل نوں سمجھ لیا کہ تعلیم ترقی لئی بہت ضروری اے تے اوہناں نے پڑھنا شروع کر دتا پر اپنی ماں بولی (انگریزی زبان) وچ کسے غیر دی زبان وچ نہیں۔ فیر ویکھدیاں ویکھدیاں ایہہ زبان اپنی پڑھی لکھی ہو گئی کہ دو جیاں نوں وی ایہہ دے ول دھیان کرنا پے گیا۔ فیر وی ایہہ دی اہمیت ایویں نہیں بن گئی۔ ایہہ سبھ جاندے نہیں پئی ایہہ کم کسراں توڑ چڑھیا۔ اصل گل ایہہ آ کہ ایہہ حکمراناں دی زبان بن گئی تے حکمرانی دے زور تے ساری دنیا وچ عام ہو گئی۔ ایہہ کم تے کسے وی زبان دے ذریعے ہو سکدا اے۔ ایس توں پہلا عرباں (مسلماناں) دی زبان عربی تے فیر فارسی نے کیتا۔ ایہناں زبانوں دے بولن والے جتھے جتھے حکمرانی دے جھنڈے گڈ دے گئے زبان وی مال مال عام ہوندی گئی۔ انگریزی نے وی ایہو کم کیتا۔ پر جیہڑیاں سمجھ دار توں سن اوہناں نے کسے غیر (حکمراناں دی) زبان نوں ایس لئی نہیں سکھیا کہ اوہناں دی اپنی زبان مالوں چنگی سی بلکہ اوہناں نوں ایس لئی سکھیا کہ ایہہ دے مال اوہناں نوں سمجھن دا قول آ جاوے پر ساڈا طور طریقہ کجھ ہور ہو گیا اے۔ اسیں ایہہ زبان سکھ کے اپنیاں اُتے حکمرانی دے خواب ویکھن لگ پینے آں تے عام لوکاں تے اپنے آپ نوں وکھرا ثابت کرن لئی ایہہ زبان بولن لگ پینے آں۔ جے ایہو کجھ ہوندا

رہیا میں ڈرنی آں اوس ویلے توں جدوں ساڈے پیراں توں دھرتی کھچ لی جاوے گی۔ اللہ نہ کرے ساڈے پیراں توں دھرتی کھچ لئی جاوے۔ آمین۔

میری والدہ صاحبہ سیدہ سیکڑہ فرحت اردو تے پنجابی دو آں زباناں اچ شاعری کردیاں سن۔ اردو نا لوں پنجابی وچ اوہ زیادہ شعر کہندیاں سن ایس لئی پئی ایہہ اوہناں دی وی ماں بولی سی تے ایہہ دے وچ شعر کہندیاں ہوياں اوہناں نوں کوئی اوکھا نہیں سی لگدا۔ اوہناں دی بہتی شاعری ایس بولی وچ اے تے خاص کر اوہ نعت لکھدیاں سن تے نعت نوں اپنی زندگی واسر مایہ جان دیاں سن۔۔۔ مینوں یاد اے پئی جدوں میں چوتھی جماعت وچ پڑھدی ساں ایہہ اوہدوں دی گل اے، سکول توں گرمیاں دیاں چھٹیاں سن۔ میری امی دی عادت ہوندی سی کہ ایس اوہدوں تیکر ناشتہ نہیں ساں کر سکدے جد تیکر قرآن پاک داسبق اوہناں کولوں نہیں ساں لے لیندے۔ جے کدی ایس توں ہٹ کے ہوندا تے اوہ ساہنوں ناشتہ نہیں سی دیندیاں، کیوں جے میری والدہ صاحبہ قرآن پاک دی حافظہ وی سن تے قاریہ وی۔ اک دیہاڑے میں ایویں ضد وچ آ گئی کہ سپارہ پڑھن توں پہلاں ناشتہ کراں گی، پر والدہ صاحبہ نے ساہنوں اجازت نہ دتی تے سختی مال حکم دتا کہ پہلاں سپارہ پڑھ فیہر ناشتہ ملے گا۔ میں زراں ہو کے کوٹھے تے ڈنھی ہوئی منجھی تے جا کے لمے پے گئی تے روندی جاواں تے مال پنجابی وچ اوس ویلے دی سمجھ کارن ٹھے بھجے شعر پڑھنے شروع کر دتے۔ اوہ شعر کہہ نہیں بس مینوں ایہو یاد اے کہ کجھ ایسراں سن:

اے خاتون جنت بی بی صلحہ میں رورو حال و نجاواں

سن عرضاں میریاں۔۔۔ کرڈو مرضاں میریاں

میں تاں رورو حال و نجاواں

ہنس تاں وی انج ہوندا اے۔ پی ایچ ڈی ایم فل کرن توں بعد وی جدوں کدی دکھی ہوئی آں اپنا حال اپنی ماں بولی پنجابی وچ ای بیان کیتا اے تے ہنس وی جے کوئی میریاں بالاں کولوں

پچھدا اے کہ گھر وچ کیہڑی زبان بولدے او تے اوہ کہہ دیندے نہیں کہ ساہنوں ساڈی ماں ڈانٹ ڈپٹ پنجابی زبان وچ ای کردی ای۔ پر ایہہ مطلب نہیں کہ پنجابی زبان ڈانٹ ڈپٹ لئی ہوندی اے۔ میرا مطلب اے کہ بندہ کہتا وی زمانے دے رنگ وچ رنگیا جاوے تے دو جیاں زباناں نوں نویں زمانے دی لوڑ سمجھ لوے (انج ہونا تے نہیں چاہی دا) جدوں بے اختیار ہوندا اے تے اپنی زبان وچ ای گل کردا اے ایس لئی کہ اوہنوں اپنی زبان وچ گل کردیاں کوئی اوکڑ نہیں آوندی۔ شاعری تاں فیہر شاعری اے۔ ایہہ اپنی زبان دارنگ آپ دکھاندی اے پر عام بول چال وچ گلہاں کردیاں ہوياں وی جد کوڑھیاں گلہاں ہون لگ پین تے اصل پنجابی دارنگ چوکھا ہون لگ پیندا اے۔

۶۔ تھے میں ایہہ دعویٰ تے نہیں کردی کہ میں پنجابی دے اصل رنگ نوں اپنا لیا اے تے ایہہ دے ادبی رنگ ڈھنگ نوں پورا پورا سمجھ لیا اے۔ ہوسکدا اے کہتے کہتے میرے شعر اناں ساڈے نویں دور دی بول چال دا اثر وی آ گیا ہووے (جیہڑے ایس سمجھدی آں فطری ہوندا اے) پر فیروہی میں ایناں ضرور آکھاں گی کہ میری شاعری دی زبان تے رنگ ڈھنگ پنجابی اے۔ اوہیو پنجابی جیہڑی میں اپنے گھر وچ بولدی آں۔ کدی اپنی ماں مال بولدی ساں، کیوں جے ماں نے مینوں ایہو بولی سکھائی سی۔ دو جیاں اک دو بولیاں نوں سکھن لئی تاں میں سکول لے گئی ساں۔ پر سکول لے جا کے میں اپنی ماں بولی نوں نہیں بھلیا۔ ایس لئی کہ ایہہ میرا فخر اے۔ میرا مان اے تے ایس مان نوں میں کدی وی نہیں کواسکدی۔ فیروہی میں رب کولوں دعا کردی آں پئی مینوں اپنی ماں بولی نہ بھلے۔ لہہیو میری پچھان تے میرا مان اے۔

عمرانہ مشتاق

تیرے درگا ہور نہ کوئی، توں سب توں زور آور
خورے کاہنوں لوکی اتھے تگڑیاں کولوں ڈردے

سوہنیا سائیاں میرے دل دیاں بدل دے ہُن تقدیراں
کتھوں تیکر ویکھی جاواں غم دے بدل وِردے

مائی سوہنار بے لاہوے گاتے لیہہ جاون گے
بے عقلاں بے پا دِٹے نیں عقلاں اُتے پردے

دُعا

سوہنیا مولا، سچیا رباً ! اپنی رحمت کر دے
میرے سچے پیار دعاواں والا ٹھوٹھا بھر دے

توں بے پروا، تینوں کوئی مَنہے یا نہ مَنہے
سچی گل اے، تیرے باہجوں کسے دے کم نہیں سردے

رات دی بکل وچوں سورج نوں بے توں اے کڈھیا
دل دے ویڑے وی توں ہُن خوشیاں دا چائن کردے

جگ دے ایس سمندر اندر ڈُب گئے قہراں والے
جیہڑے تیرے قہر توں ڈردے، اوڑک اوہیوتر دے

کیہہ صفتاں اوہناں دیاں لکھاں اتھے آ کے مُک جاندے
 حرفِ خیالِ تفکر سارے بڑے بڑے داناواں دے
 غارِ حرا وچ اوہناں دے مُکھ نے جو چائن کیتا سی
 اوہدے نال ای بچے سارے منظر اپنیاں راہواں دے

نعت

پاک نبی دے سوہنے ناں تے مہکے حرفِ دعاؤں دے
 ذکرِ حضوری آیا، روشن ہو گئے ورقے ساہواں دے
 آپ دے سوہنے ناں دے صدقے میری بخشش ہووے گی
 حشر دیہاڑے لیہہ جاؤن گے سرتوں بھار گناہواں دے
 اک دن میں اوہناں دے درتے جاواں تے فرمہکن رنگ
 میرے دل دیاں سدھراں دے میری اکھیاں دیاں چاہواں دے

جان گنوانی پیندی اے منہ دی کھانی پیندی اے
عشق دا دل کہہ آوے گا پڑھ پڑھ عشق مقالیاں نوں

کہہ کچھاں کہہ دساں میں کہہ روواں کہہ ہساں میں
پیار دا کم اچرا اے ملیا کرماں والیاں نوں

کنڈیاں ہتھ اُسارے نیں راہواں پھل کھلارے نیں
مائی کدی نہ دیکھیا سی میں پیراں دیاں چھالیاں نوں

ربا توں ایس آ کے ہن کھول دلاں دیاں تالیاں نوں
آپ وی رستے بھل گئے رستے دسن والیاں نوں

ڈھورے بھورے جسے نیں سچ جنہاں توں رستے نیں
ہتھ ودھائی پھر دے نیں سچ دے زہر پیالیاں نوں

مڈھاں دے اندراتے نیں کیوں ودھ کم ذاتے نیں
کدھاں لاء کے پکھن گے ایہہ اکھاں دے جالیاں نوں

بلدی اگ وچھوڑے دی دل دا دارو بن گئی اے
ہجراں ساڑھ سواہ کیتا اوڑک درداں والیاں نوں

ويہڑے وچ تندور

پچھ نہ کڑیے میتھوں ایہہ گل
سرتوں لنگھ گئی پانی دی چھل
پانی دل وچ ہنجواں گنجل
بن گئی یاد غماں دی بھیل
بھیل اندر نور

میرے ويہڑے وچ تندور

نور دلاں دا چانن ہویا
میں چانن دا ہار پرویا
بھار مصیبتاں والا ڈھویا
فیروی اکھ نے درد نہ رویا
درد بڑا مجبور

میرے ويہڑے وچ تندور

میں کیہہ دساں آٹا بولے
بھید دلاں دے سارے کھولے
وَن سَوَنے دُکھڑے پھولے
یاد کراں تے جسا ڈولے
پاوے ہور فتور

میرے ويہڑے وچ تندور

اک ہتھ پیڑا تھپدا جاوے
دو جا اگ نال کھپدا جاوے
اگ پھروئے تپدا جاوے
ورد ڈھونیں دا جپدا جاوے
اکھیں چڑھیا بور

میرے ويہڑے وچ تندور

ویہڑے وچ تندور کیہہ آیا
 آئے نال آٹا ٹکرایا
 ہاسیاں وی گج رنگ دکھایا
 گلیں باتیں چن چڑھایا
 ہسیا رب غفور

میرے ویہڑے وچ تندور

اک نے اک دے ہتھنوں گھٹیا
 دو جی نے اک پیڑا سٹیا
 روٹیاں والا میلہ لٹیا
 ہاسا وچ چنگیرے پھٹیا
 ہاسا رب دا نور

میرے ویہڑے وچ تندور

گوڑھی شام دا بدل

چار چو فیرے رُوپ فضاواں نے کج ہو رای دھار لیا اے
 میرے دل دارنگ ہواؤں اج سمندر پاروں لے کے
 آگیاں نہیں

نمے نمے منظر میریاں اکھیاں دے

در و سمندر بندے جان دے نہیں

میرے جسے اندر لہو وی پانی ہوندا جاندا اے

اوہدیاں چھللاں تیریاں یاداں دے زخماں وچ

انج کر لاٹاں پاندیاں نہیں

جیویں کوئی شام دا پنچھی

اپنے گھرتوں دُور تھلاں وچ

گوڑھی شام دے بدل پٹھاں

اپنے وچھڑے سنکياں ساتھیاں نوں کر لاندائے

اوھدے دل دارنگ وی گوڑھے شام دے بدل وانگوں

گوڑھا ہوندا جاندا لے

مرى ونگاں دا چوکھا رنگ

مرى ونگاں دا چوکھا رنگ

میرے دل دیاں سدھراں نوں کج ایویں جگاندا لے

کہ جیویں درد ہاڑے رات دی اکھیاں دے ہڑاندر

لہو دے شوکدے دریا جگاندا لے نیں

مرى ونگاں دا چوکھا رنگ

تیری یاد دے رنگاں نوں چوکھا کر دا جاندا لے

جے میرے جاگدے نیں دن تے میرے غم دیاں راتاں نوں وی

چوکھا جگاندا لے

ایہہ مری گل نہیں سن دا، بس اپنی گل منانا لے

تری نگی جیئی گل تے کئی گلاں بنانا لے

مرى ونگاں دا سوہا رنگ چوکھا ہوندا جاندا لے

ایویں کون تقدیر نوں تولدا اے
 شاہ حسین اوتھے بھید کھولدا اے
 جتھے کوئی ناہیں سچ بولدا اے
 تیرا عشق کسے ان بھول دا اے
 عشق ہیریاں نوں مٹی رولدا اے
 جنہوں ویکھ آسمان وی ڈولدا اے

شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے

شاہ حسین تے درد جگاوند اے
 جدوں درد وچھوڑا ستاوند اے
 ہاڑے پاوند اے کرلاوند اے
 کدی ہجر دی سُولی چڑھاوند اے
 کدی دُکھاں دا سالن کھواوند اے
 بالن آہیں دے نال اگ لاوند اے
 تھیا تھیا اوہ عشق نچاوند اے
 شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے

شاہ حسین دی گل

شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے
 اوہدی گل دا مان نہ مان کڑیے
 نکل جائے گی تیری وی جان کڑیے
 شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے
 گئے عشق دا روگ اوڑا اے
 دل اپنا گھ مکلہڑا اے
 کسے ہتھ تکرئی ساڈے ہجر دی اے
 اوہدے وچ آسمان دا پلڑا اے
 شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے

شاہ حسین فقیر کبیر ہویا
 وچ کنڈیاں لئو سریر ہویا
 ٹٹے دلاں دا ایسا خمیر ہویا
 سانوں جوڑیا تے لیر و لیر ہویا
 اوہدے عشق دا روگ اخیر ہویا

شاہ حسین دی گل نہ سُن کڑیے

اوہدے عشق دی راہ نکا سوئی دا اے
 دھاگا ذات تے نین پَرین ہویا
 حق آکھدی آں سچ بولدی آں
 سچ بول کے وی کتھے کیہن ہویا
 جے توں سنیں میتھوں تھے اج دی گل
 کیہڑا عشق چہ شاہ حسین ہویا
 اوہنے سیہڑ لیا اوہ وی درد کڑے
 جیہڑا درد نہ کسے توں سیہن ہویا

تیرے ناپ دی نہیں کفنی ہجر والی
 عشق ہجر چہ ساڑھ سواہ کردا
 تینوں جین، اوہنوں جان کڈھن دا چاء
 عشق مار دیندا، نہیں آپ مردا
 شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے
 اوہدی گل دا مان نہ مان کڑیے
 نکل جائے گی تیری وی جان کڑیے
 شاہ حسین دی گل ناں سُن کڑیے

ناں کوئی نچرا بلھے وانگ

کیہہ پچھدا این کیہہ دتساں میں کیہہ میں لیکیاں لائیاں
 دل دیاں گلاں کیہہ میں آکھاں میرے دل دے آسائیاں
 نمیاں نمیاں اکھیاں اندر پیاں درد جدائیاں
 ہجر دے جنگل بیلے ہیراں بلھے وانگ کراہیاں
 ”بلھے نوں سمجھاون آئیاں بھیناں تے بھر جائیاں“
 کنہوں تاہنگ اے سولی چڑھن دی کنہوں چاء مرن دا
 ریت تھلاں دی پا کے سر تے کنہوں ول ٹرن دا
 رنگے کپڑے پا کے اتھے ہر کوئی بلھلا بن دا
 ہیراں نیں وی سہیڑ لیا اے رشتہ سوہنے چن دا
 درد وچھوڑا سہہ لیا اپنا اکھیاں مار کے ڈھائیاں
 ”بلے نوں سمجھاون آئیاں بھیناں تے بھر جائیاں“

نویں تے پرانی نسل دا دکھ

نکے ہوندیاں سبتوں وڈا اگواى رولا ہوندا سی
 چادر چک کے ماں دے سرتوں
 کڈھ دیندے ساں جیہڑا دھولا ہوندا سی
 وڈے ہوندیاں کتے ای رولے پے گئے نیں
 سوہل دھیاں دیاں سراں چوں دھولے کڈھدے کڈھدے
 ماپے ہولے پے گئے نیں

ناں کوئی سچ دی تسبیج پھڑدا، نہ کوئی درد پرووے
چٹے کپڑے تن تے چاڑھ کئے دل دا میل نہ ڈھووے
ناں کوئی نچدا بلھے وانگ تے ناناں کوئی بلھا ہووے
ویلے دا ہڑ سوہنیاں نوں پلسیٹے مار ڈبووے

وچ رسونیاں ایویں ای ہیراں روئیاں تے کرلائیاں

”بلھے نوں سمجھاوَن آئیاں، بھیناں تے بھر جائیاں“

میں وی تے فیر اوہدی ساں جے اوہدے وانگ نہ کوئی
رات دنے اک اوہدے لئی میں پنڈ غماں دی ڈھوئی
اپنے سینے اندر اوہدے پیار دی تاہنگ پروئی
”رانجھا رانجھا کردی اک دن آپ ای رانجھا ہوئی“

واہ او میریا سچیا ربّا تیریاں بے پروائیاں

”بلھے نوں سمجھاوَن آئیاں، بھیناں تے بھر جائیاں“

اڈھے رستیوں اپنی کنڈ لکا کے مڑ نہیں جائی دا
پورا بھار وٹھائیے جے فر کسے دا بھار وٹھائی دا

بن جائے گا اوہو اک دن حال تری رسوائی دا
کسے دے اگے کدی نہیں اپنے دل دا حال سنائی دا

جھوٹھے لوکی، جھوٹھی دُنیا، جھوٹھے سنگی ساتھی نہیں
اتھے تے ہُن رہ گیا نہیں اِتبار اپنی ماں جائی دا

ٹھنڈے دُدھ نوں پھوکاں دے کے دس تینوں کیمہ لبھیا اے

بھریا بھانڈا وی ڈلھ جاندا اے اوہ جدوں ہلائی دا

اوہ تے غیر سی، غیر رہوے گا، اوہ دے تے کیہہ اپنا زور
 اپنی جان وی اپنی نہیں، ایہہ سارا ساتھ پرانی دا
 نفرت دا اک بول وی چھل دیندا اے درد کھرینڈاں نوں
 بھڑکے ہور وی، بلدی اگ تے پانی جنہاں پائی دا
 سٹی ککے جگان توں مائی چپ رہنا ای چنگا اے
 اپنی رت بچوئی ہووے تے رولا نہیں پائی دا

بٹ بٹ تکاں آل دوالے
 کیہہ کیہہ لوکاں روگ نہیں پالے
 چن دے ڈکرے کر کر ویکھن
 اتوں سوہنے اندروں کالے
 دوجیاں نوں ایہہ کوچھے آکھن
 لاہندے نہیں اکھیاں دے جالے
 رانجھے نے کیہہ ونجلی پھڑ لئی
 رہ گئی ککلی ہیر سیالے

ہجر دی اگ بجھاون لئی وی
 پیار دلاں دا بالن بالے
 اکھیاں وچوں مُک گئے ہنجو
 سرگیا تیل تے بچھ گئے آلے
 درد تھلاں وچ ٹردیاں مائی
 پے گئے نہیں پیراں وچ چھالے

وارث شاہ

ایہہ دُنیا کئی کوہچی اے
 ترے عشق دی گل وی سُن دی نہیں
 ترے پیار دی گل نوں جان سکے
 ایہہ دُنیا کسے وی گُن دی نہیں

توں روویں ہیر نمائی تے
 جیہڑی ہیر سیال دی جیٹی سی
 جسے چرخا کتیا ہجراں دا
 جسے پیار دی پونی وٹی سی

اوہ ہیر جیہڑی من موتنی سی
توں اوہدیاں گلاں کیتیاں نیں
سدھراں نیں تیرے دل دیاں وی
اوہ تیریاں وی ہڈ بیتیاں نیں

ترے سُفنے پیار دے سُفنے سُن
تینوں ہیر دا درد رواندا سی
تینوں اندروں اندریں گھن وانگوں
راجھے دا غم وی کھاندا سی

ہُن کیمدے سینے درد ایناں
ہُن کیمڑا وارث شاہ ہووے
جیہڑا پیار دے رنگ نوں رنگ دیوے
جیہڑا ہیر دے دُکھڑے سُن رووے

اتھھے لکھاں عشق دے ویری نیں
اتھھے لکھاں ہیراں رُل گتیاں
اتھھے رات دے تارے کپہہ دَسن
دن نوں وی راہواں بھل گتیاں

ترے حرفاں تیریاں سوچاں نیں
جے ہیر دا درد وٹدایا سی
میرا وی مان ودھا دیندا
جے اوہدا مان ودھایا سی

میں بھاویں ہیر سیال نہیں
میںوں عشق نے سُولی چاڑھیا اے
جے اوہنوں ہنجواں ساڑیا سی
میںوں وی ہنجواں ساڑھیا اے

میں ہیرتے ہیراں ہور وی نہیں
 جو میرا حال اوہ سب دا اے
 مینوں میریاں حرفاں رول دتا
 مینوں وارث شاہ نہیں لبھدا اے

عشق آسمانے ٹاکیاں لائیاں
 ہیراں پھردیاں وانگ سودائیاں
 درد کہانی کنہوں دساں
 ڈکیا دل نوں بھیناں بھائیاں
 منزل پاروں اپڑن تائیں
 خورے کیتا کیہہ کیہہ راہیاں
 توں ناں ملیا، اکھیاں دے وچ
 فیر اوہو سوغاتاں آئیاں

کملے دل نوں سمجھ نہ آوے
عشق دی راہ وچ ٹپے، کھائیاں

پیار وی کتنا گنا ہویا
اکھ محبوبی، کم جوانیاں

سکھ دی چھوئیں بہہ لیندے ساں
ویہڑے غم دیاں دھپاں آئیاں

تیرے باجھ نہ جیوے مانی
سوہنیا ربا! سچیا سائیاں!

مینوں کاہدی خبر سی کائی، عشق دا چاء وی لیہہ جاندا اے
پاتھیاں تھپدے تھپدے اک دن دل نوں تھپنا پے جاندا اے

میرے اپنیاں لیکھاں مینوں مار مُکایا، اُنج تے اوہ وی
میری گلن وی سُن جاندا اے، اپنی گلن وی کیہہ جاندا اے

ڈھلدی شے دا مان کیہہ کریے، جندڑی والا ایہہ پرچھاواں
ڈیہندیاں ڈیہندیاں اک دن ٹھدیاں کندھاں وانگوں ڈیہہ جاندا اے

سچی گل جے پچھیں، دل دی گل کدے وی لگ نہیں سکدی
پیار اظہار وی منگدا، نہیں تے رہندا رہندا رہ جاندا اے

پیار اے بُکھے وانگوں نچدا، جھوٹھ فریباں توں اے بچدا
 پیار تے سدھا ساوا ہندا، سدھی ساوی کیہہ جاندا اے
 پیارے لکائیے تے فر مائی گج نہیں بچدا سینے اندر
 پیار اے جیہڑا جُسسے اُتے پہاڑ غماں دے سہہ جاندا اے

ہولے ہولے جد سینے وچ سدھراں پیر کھلار لئے
 اپنے پیار دے تیرے نال میں اُچے محل اُسار لئے
 لیکھاں باہجوں گل نہیں ہوندی، لیکھاں تے گل مکدی اے
 جیہدے لیکھ نہیں چنگے، اوہنیں ڈبے گھرے وے تار لئے
 عشق دے بول نہیں بہت ای سوکھے، عشق دا پینڈا اوکھا اے
 جیہڑا چکے، اوہدے سر توں عشق دے کدی نہ بھار لئے

جان لباں تک آ گئی بھاویں؛ درد کسے نوں دسیا نہیں
 اسیں تاں اپنے سارے ہوکے اپنے اندر مار لئے
 دل دے سچے پیار نوں مائی اکھّاں کدوں لکوندیاں نہیں
 کسے نوں بھاویں گلئیں باتیں کوئی کٹا چار لئے

کنہوں دتساں

مائے نی میں کنہوں دتساں اندر والی گل
 اندر والی گل دتسے تے لیہہ جاندی اے کھل
 مائے نی میں کنہوں دتساں اندر والی گل

پیار سندیسے ٹور کے وی نہ ملیا مینوں پیار
 کھلی بیہہ کے کردی رہی میں ایویں ہار سنگھار
 سر توں لنگھ دا جاوے ہجر دا پانی چھلّو چھل
 مائے نی میں کنہوں دتساں اندر والی گل

ساہواں سینہ چھاننی کیتا، باہروں ہسن بُھیاں
 دل نے کس دے ہاڑے پائے بھید نہ دسن بُھیاں
 دس دیون تے کھیہ آجاندی اوڑک سر دے ول
 مائے نی میں کنہوں دسناں اندر والی گل

عشق دا بھارتے اپنے موڈھیں آپ ای ڈھونا پیندا
 درد اپناتے آپ ای ونڈنا، آپ ای رونا پیندا
 عشق دا بدل وردے ویلے دیندا کوئی نہ ٹھل
 مائے نی میں کنہوں دسناں اندر والی گل

دُنیا بڑی سیانی اے تے کملی پیار دی ذات
 دن وچ نہر مچا دیندی اے، پا دیندی اے رات
 پیار محبت سدھا ساوا، دُنیا چل سو چل
 مائے نی میں کنہوں دسناں اندر والی گل

نکیاں نکیاں عمراں وچ جے پے جان عشق سیا پے
 بھار مصیبتاں والے سارے ڈھونئیں سکدے ما پے
 ایس مسلے دا حشراں تائیں کڈھیا کسے نہ حل
 مائے نی میں کنہوں دسناں اندر والی گل

سیانی گل

ایہہ نار پٹولے دی

ایہہ بھید نہ کھولے دی

ایہہ ڈردی کھیڑیاں توں؟

یا خالی ویہڑیاں توں؟

سانہوں اندر تاڑے گی

ایہہ جھگا ساڑے گی

ایہہ وختاں ماری اے

کیہہ دل توں ہاری اے

ایہنے اڈ پڈ جانا اے

کیہہ پیار نبھانا اے

ایہہ ڈردی ویلے توں

میں ڈردی ایہدے توں

کس درتے جاوے گی

کیہہ رنگ دکھاوے گی

ایہہ نار پٹولیاں دی

دُنیا بڑبولیاں دی

جے عشق جان نہ کڈھے تے ایس دھرتی تے
 دلاں نوں مل کے شریکاں نے مار دیتا اے
 نویں زخم دا پواڑہ کتے نہ پے جاوے
 کھرڈ پہلے زخم دا اُتار دیتا اے
 توں ایویں کچا گھڑا لے کے ٹر پئی مائی
 چہاں نے کد کسے سوہنی نوں تار دیتا اے

جے آپ مر گیا، سناھوں وی مار دیتا اے
 کسے سماج نوں ایناں سُدھار دیتا اے
 جے ماں نہیں تے بھراواں داماں کیہہ کریئے
 دعاواں کیتیاں ناں سرتے پیار دیتا اے
 خدا نے دتی جوانی تے اوہ وی دو دن دی
 غماں دا چار دناں دا وچار دیتا اے
 جے مینوں تاہنگ نہیں تیرے کول آون دی
 ملن دا توں وی تے ویلا گزار دیتا اے

کدی نہ حیاتی وچ زہر کوئی گھولے
 کسے نال کدی وی ناں اُچّا نیواں بولے
 لبھ جاوے آہر کوئی نویں گل بات دا
 دُکھ میل جھل سارے اپنے پھرولیے
 اپنی ات چُک ناں توں اک دن رل کے
 ہتھیاں دیاں دتیاں نوں دنیاں نال کھولے
 دوجیاں نوں کہہن والے اسیں وی تاں جھوٹھے آں
 آپ سچ بولے تے کسے نوں ناں تولے

پیار چہ اینیاں گنجلاں پا کے کیہہ لبھیا
 اُچیاں نیویاں راہواں جا کے کیہہ لبھیا
 بندہ بندے دا داڑواے کیہندے نیں
 پر ایہہ داڑواکھ وچ پا کے کیہہ لبھیا
 دل دا ورقا فیر وی خالی رہ گیا اے
 ہجر کتاباں پڑھن پڑھا کے کیہہ لبھیا
 عمراں دے جگراتے کٹنے پے گئے نیں
 اوہدے نال ایس دل نوں لا کے کیہہ لبھیا

پیار محبت سُن دے ساں پر ہُن کتھے
دُکھ دی کفنی گل وچ پا کے کیہہ لبھیا

سُچے موتی مٹی وچ رُل جان دے نیں
اکھیاں وچوں نیر وگا کے کیہہ لبھیا

تاریاں بھریا ایہہ اسمان تے تیرا نہیں
مائی چن دیاں آساں لا کے کیہہ لبھیا

پکاں اُتے ہنجواں والے دیپ جلانے آں
اسیں وی کیہہ کیہہ ویکھ سمجھ کے دھوکھے کھانے آں

اپنیاں سوچاں اُتے ساڈا چلدا نہیں جے وِس
چن ول ویکھ کے خورے کاہنوں لُگ چھپ جانے آں

تیرا درد وچھوڑا جد حدوں لنگھ جاندا اے
اوڑک تیریاں یاداں دی کنڈی کھڑکانے آں

پہلاں لا لینے آ پیار محبت والا روگ
جے ایہہ روگ نہ جاوے تے دل نوں سمجھانے آں

اپنے آپ نوں اُچا کرن دی لے کے دل وچ تاہنگ
 کدی کدی تے ہو روی نیویں ہندے جانے آں
 جگ نے کدی نیاں نہیں کیتا کمزوراں دے نال
 فیروى اپنی بنی لبھدے ہتھ پھرانے آں
 بے قدراں دے نال دی مائی کر کے سچا پیار
 سچ پچھوتے اپنی رت وی آپ گوانے آں

اپنا آپ دکھانا کاہنوں
 جاندا ساک نبھانا کاہنوں
 وچ میدانے عشق نبھائیے
 جھاڑ کے پر اڈ جانا کاہنوں
 جیتی ہو گئی تھوڑی تے نہیں
 دل نوں ہور روانا کاہنوں
 اپنے آپ نوں ویکھ کے ٹریے
 لوکاں نوں سمجھانا کاہنوں

جتھے بندہ رُل گھل جاوے
 اوس پاسے فرر جانا کاہنوں
 بھید جے دل دا دسن اکھیاں
 چپ دا جنڈرا لانا کاہنوں
 مائی اتھرو موتی تے نہیں
 پکاں پٹھ لکانا کاہنوں

راتاں تے رنگ چڑھ گیا یا داں دے رنگ دا
 پر کیہہ کراں کہ دن وی نہیں ایویں لنگدا
 جے ایہہ نہیں قصور کسے بھکھ ننگ دا
 کیوں لیرو لیر ہو گیا کڑتا ملنگ دا
 سوچاں دی بلدی اگ اے ساہواں نوں ساڑھ دی
 ویلے دا ناگ روز اے جسے نوں ڈنگدا
 دساں میں کیہہ کہ جنڈوی لائی اے اوہدے ناں
 ویکھے نہ رنگ جیہڑا مرے دل دے رنگ دا

دنیا تے حشر تائیں پھڑاندی نہ اپنا ہتھ
 بندہ جے دل دا درد وی ایہدے توں منگدا
 مائی توں ایہہ تے ویکھ کہ ٹُھدے نہ دل کدی
 شیشے دا حال ویکھ کے پتھر جے سنگدا

مہکدے ساہواں داسرناواں

میں رات دے گوڑھیاں نہہریاں اندر
 ہورای منظر ویکھے سن

گج منظر تیریاں سفنیاں دے

گج منظر تیریاں یاداں دے

گج منظر تیریاں راہواں اُتے کھلرے ہوئے پھلاں دے

گج ہوروی منظر ویکھے سن

اوہ منظر مینوں یاد آون تے انج لگے

جیویں اوہ سارے منظر میرے اُس ویلے دے منظر سن

جس ویلے کوئی ویلا وی خوشیاں توں خالی نہیں ہوندا

تے خوشیاں وی گج ایہو جہیاں

جہاں اُتے غم دا پر چھاواں وی کدی پیا ناں ہووے
اوہ منظر مینوں آج غم دیاں کالیاں راتاں اندر جدوی یاد آون
تے انج لگدا اے

تیرے غم وچ گھلدی ہوئی جندڑی دے

ہُن جنہے وی ساہ رہ گئے نیں

اوہ مہکن لگ پئے نیں

پر فیر میں غم دیاں کالیاں راتاں ول تکدی آں

مینوں ایسراں جا پدا اے

ایہہ میرے مہکدے ساہواں اُتے

تیرے غم دا پر چھاواں بے ناں پیندا تے میری جندڑی

کئی بنجر ہو جاندی

لائی عشق نے سانجھ تے فر چپ کر جا کڑیے
دل توں نہیں تے ویلے توں ای ڈر جا کڑیے

عشق دا کم ای کیہہ اے، ایہہ تے کہہ دیندا اے
کچے گھڑے نوں پھڑکے ہتھ وچ، تر جا کڑیے

جھلی ہو کے پھرنا تے چنگا نہیں ہندا
عقلاں والے ڈاھڈے نیں، توں ہر جا کڑیے

اوڑک اک دن تاپ عشق دا لیہہ جانا ای
کملی ہوئی کیوں پھردی این، گھر جا کڑیے

تیرا وَر تے تیریاں ماپیاں دی مرضی اے
 توں کپہہ سُن کے لینا، توں اندر جا کڑیے
 دُنیا دشمن پیار وفا دی، حُسن حیا دی
 غیرت نہیں تے زہرای کھا کے مر جا کڑیے

کیدو کسے دا دشمن نہیں

کیدو کسے دا دشمن نہیں
 کیدو میرا وی دشمن نہیں ہو سکدا
 کیدو کسے دا وی دشمن نہیں ہو سکدا
 کیدو میری عزت دار کھوالا اے
 کیدو سب دی عزت دار کھوالا اے
 میں اوہ ہیراں
 جیہڑی کیدو دی گل من کے
 اپنے گھر دیاں کندھاں تکدی رہنی آں

سوچ رہی آں مانی کُلی بیہہ کے میں
 اوہدے ناویں جنڈڑی لائی کاہدے لئی

تے رانجھن جیہڑ امیرے چھوٹے جے دل اندر وسدا اے
 اُچے اُچے محل چبارے کولوں کسراں اُچا ہووے
 کیدو جیہڑ ایہناں محل چباریاں توں وی اچا اے
 کیدو اگے اوہدی ذات ای کیہہ اے
 نگلی جئی اوہدی اوقات ای کیہہ اے
 ایس لئی پئی کیدو کسے دادِ ثمن نہیں
 کیدو گل زمانہ اے -- !!

اُچے اُچے محل چبارے
 میرے گھر دیاں کنداں نیں چلے ہوئے نیں
 کیدو ایناں دار کھوالا
 کیدو میرا وی رکھوالا
 میں کسراں کیدو دی گل نوں موڑاں
 میں ایہہ جان دی آں
 کیدو میرے گھر دیاں کنداں توں وی اچا اے
 میریاں ماپیاں دی اچیاں کیدو دی اچیاں نال ای رہندی اے
 جے کیدو ناں گھر وچ ہووے
 میرے ماپیاں دی اچیاں رہندی نیں
 کیدو جیہڑ امیری عزت دار کھوالا اے
 اوہدی گل نوں چھڈ کے
 میں کیوں رانجھن دی گل منہاں
 رانجھن میرے محل چبارے توں تے اُچا ہو نیں سکدا
 میں تے آپ وی اپنے محل چبارے کولوں چھوٹی آں

ویلے دا پرچھاواں

دَس نی مائے ہور میں کنا دُکھ دا چرخہ کتاں
 رُوں دے وانگوں اڈ اڈ جاوَن کچیاں کنداں چھتاں
 سوت دی اٹی مُک جاوے تے رہن نہ اکھ دیاں رتاں
 ساڈے دل دا مان نہ رکھیا ساڈے ساہواں ستاں
 اوڑک پیارنوں مار کے چھڈیا دردے پانی پتاں
 دَس نی مائے ہور میں کنا دُکھ دا چرخہ کتاں

ایس ننگے اسمان دے پٹھاں دُنیا ننگی لگے
 ہر بندہ دو بے بندے نوں سداں وانگوں ٹھگے
 حال غریباں دا، جیویں سہمکن تریائے ڈھگے
 سراں چہ کھیہ پیراں وچ چھالے گلاں چہ پائے جھگے
 وکھ کے ٹٹے دل تے ٹٹیاں بانہواں، ٹٹیاں کتاں
 دَس نی مائے ہور میں کنا دُکھ دا چرخہ کتاں

ایس بے دردی ویلے اندر دُکھ سُکھ کون ونڈائے
 کنہوں اینی وسہل، سراں توں پنڈ غماں دی لہاے
 کیہڑا ایناں ویہلا، دو بے دل وچ جھاتی پائے
 ۶ تھے سچے ساک نیں کیہڑے، توں ای دس نی مائے
 نفرت والا رنگ چڑھایا ساڈیاں ساکاں ستاں
 دَس نی مائے ہور میں کنا دُکھ دا چرخہ کتاں

جیہڑے کسے دے کم آ جاوَن بھگتن ہور پھٹیکاں
 کر لیا اپنی ٹورنوں ہور ای ایہتوں دے وسنیکاں
 ونڈی جاوَن راج سماج نوں دلاں چہ مار کے لیکاں
 سانہوں چھڈیا کسے نہ جوگا طعنے مار شریکاں
 چگلی ویریاں اٹ تے ماریاں گتیاں ساڈیاں ستاں
 دَس نی مائے ہور میں کنا دُکھ دا چرخہ کتاں

جو کج ایہہ منگن، ایہناں دی جھولی پا ویئے
چنگا نہیں جے ماپیاں کولوں دھیاں رُس کے جان

چڑھدے سُورج درد وچھوڑا ڈسدا جُسے نوں
رات پوے تے ناگ بجر دے مینوں آن ڈران

جیہدے پٹھ گزاریاں ٹھنڈیاں چھاواں پیار دیاں
رہ گئے نہیں ہُن مائی اوس ٹالی دے سگے ٹاہن

عشق دی مٹلی مار کے اوہنے کڈھ لینی سی جان
چنگا ہویا کیتا نہیں میں اوہدے ول دھیان

سوچدی آں میں فیر اوہ کے داسر کیہہ کجے گا
بھکھا ننگا آپ جے ہووے ویلے دا سلطان

سچی گل اے، فضل خدا دا کتھوں تیک رہوے
جے ناں رکھے اتھے کوئی کدے کسے دا مان

شکر دوپہرے اپنے گھر دیاں کچیاں کنداں تے
راتاں دا پر چھاواں پڑھ کے ویکھاں ول اسمان

جیہڑے لہینوں لہو دیندے سُن، اوہ سبھ جُسے ڈیہہ گئے نیں
 ایس دھرتی تے ساڈھے ورگے دلاں دے ہولے رہ گئے نیں
 کچیاں تنداں نال کدی ناں جڑیاں کنداں پیار دیاں
 میں کیہہ آکھاں، ایہہ سچی گل سھے سیانے کہہ گئے نیں
 شکلاں جہاں روز وکھائیاں نویاں میرے دیس دیاں
 مائی اوہ وی جھگ دے وانگوں پانی اُتے بیہہ گئے نیں

ایہہ ساڈھے ہمسائے نیں تے ماں پیو جائے نیں
 خورے کنہاں نفرت والے تیر چلائے نیں
 ساڈھے غم دیاں راہواں اندر رات دے تارے وی
 نیہرے لے کے چڑھدے سورج وگوں آئے نیں
 ایویں عمر گزاری رو رو اپنیاں لیکھاں تے
 اسیں تاں اپنی اکھ دے موتی آپ گنوائے نیں
 جنہاں نوں میں اکھاں دی رشنائی جانیا سی
 اوہ وی تیریاں یاداں والے گوڑھے سائے نیں

ساڈی عمر دیاں خوشیاں وی نال ای لے گئے نیں
 اسیں تاں جیہڑے دن وی تیرے ناویں لائے نیں
 توں کیہہ جانے ہک جھلی ٹیار نے تیرے لئی
 کنڈیاں اندر رہ کے پیار دے پھل اُگائے نیں
 جے ناں دل دی سانجھ رہوے تے کیہہ دسیے مائی
 کون ایس دھرتی تے اپنے نیں، کون پرانے نیں

ایہناں نیں اوڑک مُک جانا دل دیاں لکھتاں نال
 کتھوں تائیں ٹردے جائیے خالی ورقیاں نال
 کاپیاں ویکھ کے سولاں وانگوں سینے وجدے نیں
 خورے اوہنے کیہہ کر دیتا ساڈیاں ساہواں نال
 دکھاں ساڈے آل دوالے راہواں بھریاں نیں
 منزل کاہدی، ساڈا سا تھ اے ڈھونگے پینڈیاں نال
 توں ای لیہنوں ساڈے دل توں کھرچن لگ پیا ایں
 اسیں تاں تیرا ناں لکھیا سی بوہت ای چاہواں نال

اوہ وی ایس دُنیا داری دے اندر رُجھ گیا
 جنہوں اپنے رب توں منگیا آس مراداں نال
 درداں والیاں اوہنے فیر دکھائیاں تعبیراں
 اوہنے فیر دھرو کر چھڈیا ساڈیاں سفنیاں نال
 پیارا چہار کے میرے دل تے بھیدائے گھلایا اے
 جندڑی ہوندى ماں دے نال تے مان بھراواں نال
 ساہنوں چھڈ دتا اے ساڈے ساہوی کڈھ لئے نیں
 ایدھاں تے کوئی نہیں کردا مائی اپنیاں نال

دیوے دی جے تھی تھی لو ہندی
 سچ کہنی آں، چھیتی سجرى پو ہوندى
 آ جا مڑ کے پیا وفا دیاں راہواں تے
 میتھوں نیں اے پنڈ غماں دی ڈھو ہوندى
 تینوں ویکھ کے وی میں مُورکھ آ کھیا نیں
 آکھ ای دیندى، بھاویں ہوندى جو ہوندى
 انکھ دے مارے مار مکاندے ہیراں نوں
 جے اے ساری دُنیا ای کیدو ہوندى

چیندے جی ناں مر جاندی میں جان دی آں
 جے ایہہ چاہت تیتھوں ہور لکو ہوندى
 ایس جگ اندر کنہی سوکھی رہندی میں
 باہروں اک تے بھاویں اندروں دو ہوندى
 مائی جے ناں ہوندى ڈور دی کچی تند
 اینی چھیتی پیار پتنگ نہ بو ہوندى

دکھاں نال ایناں بھر گئی آں
 خوشیاں آئیاں تے ڈر گئی آں
 لنگی ساں کیہڑیاں تھلاں توں
 جتدی جتدی میں ہر گئی آں
 کیہہ مینوں پتا سی بے دھیانے
 میں اوہدیاں گلاں کر گئی آں
 اوہ میرے بغیر جی رہیا اے
 میں اوہدے بغیر مر گئی آں

یاداں دے چہاں چڑڑوے رُڑوے
 اکھیاں دے چہاں چہ تر گئی آں
 ویلا جے اوہدا ناں اے مائی
 ویلے توں کاہنوں ڈر گئی آں

مک گیا بھاویں پینڈا ساڈیاں ساہواں دا
 ساڈی ذات ناں چھڈیا مان بھراواں دا
 تپدے ویلیوں ٹھنڈیاں واواں منگدے نیں
 پر نہ جانا کسے نے درد ہواواں دا
 توں وی ایس دنیا دا ہو کے رہ گیا ایں
 چھیتی چھیتی پنڈھ مکا کے چاہواں دا

دُھپاں سڑ کے ٹھنڈیاں چھاواں دیندیاں نیں
 مائی کوئی دیکھے جگرا ماواں دا
 گلے گلاوا پا کے مائی کیہہ لبھیا
 عشق تے سارا روگ اے دل دیاں ہاواں دا

پنڈ عملاں دی کھولے کون
 ہن اینا سچ بولے کون
 اک دو بے دے ہو کے وی
 اینا دُکھ سُنکھ پھولے کون
 سانجھ دے وٹے لبھدے نیں
 درد دلاں نوں تولے کون
 لے گیا میری جندڑی توں
 میرے پیار پٹولے کون

اسیں وی کیہڑے روگ اوڑھے پالے نیں
 پیار دے ویری ساڈے آل دوالے نیں

ظلم دی کوئی حد نہیں
 سارے چپ نہیں بولے کون
 لگدا جاوے دنیا توں
 دل پرچھتی اوہلے کون
 دل اک اوکھی گنجبل اے
 اوکھی گنجبل کھولے کون
 مانی اوس مورکھ دے لئی
 پیار دے اتھرو ڈولہے کون

کیتا عشق تے عشق چہ اوڑک مرنا پیندا اے
 سوئی وانگوں وگدا دریا ترنا پیندا اے
 بھاریں کنہا اُچّا اُڈیے پیار فضاواں وچ
 دُنیا توں تے فیر وی بیبا ڈرنا پیندا اے
 عمر نبھانی پے جاندی اے بے قدراں دے نال
 پیار لئی ایہہ اوکھا کم وی کرنا پیندا اے
 چڑھدے سورج بیٹھ اُسارے خواباں دے جے محل
 راتاں دے جگراتیاں ہتھوں ہرنا پیندا اے

چل کے پیار دی راہ تے فیر اوہ منزل آوندی اے
 اپنا بھل کے غیر دا بھانڈا بھرنا پیندا اے
 بندہ بندے دا دارو اے کبھن سیانے لوک
 کدی کدی فر بندے توں وی ڈرنا پیندا اے
 جان دی آں میں مائی لہنوں توڑ چڑھان دامل
 پیار اچ نگی جئی گل توں وی ڈرنا پیندا اے

غیراں نال جے رل مل جائیے اپنیاں نال وگاڑی دانئیں
 اک اپنا غصہ کڈھن لئی کسے دا باغ اجاڑی دانئیں
 پیار دا زخم اے بھر دیاں بھریاں اوڑک ساہواں ٹٹ جانا اے
 اپنی چھیتی بھر جاوے گا ایہہ کوئی پھٹ گہاڑی دانئیں
 اسیں تے اپنی پوری عمر ای تیرے ناویں لا دتی اے
 توں ای دس قصور ایہہ سارا ساڈی قسمت ماڑی دانئیں؟
 ہجر دے پھٹ جے کھل جاون تے کھل جاندا اے بھید دلاں دا
 ایناں وی اپنے جیسے نوں ہنجواں دی اگ ساڑی دانئیں

دھرتی ول دھیان جے کرینے اپنا آپ وی اوپر اگے
 کدی وی ایناں پیار دی پینگنوں اسماناں تے چاڑھی دانہیں
 عشق دا ڈھونگا پیٹا جا کے حشر دیہاڑے ای ملے گا
 اک واری فرسوچ لے مانی، کم ایہہ چار دیہاڑی دانہیں

ہجر دے غم تے پیار دے دکھ میں کیہہ دستاں
 تیتھوں اپنی ہار دے دکھ میں کیہہ دستاں
 جیہڑی باہر دے بوسے نوں وی ترس گئی
 گھر دی اوس دیوار دے دکھ میں کیہہ دستاں
 میں تے اپنا آپ لکانی پھرنی آں
 تینوں اپنے گھار دے دکھ میں کیہہ دستاں
 تیریاں گلاں کر کر شیشہ ٹٹ گیا
 کلبے ہار سنگھار دے دکھ میں کیہہ دستاں

پلکاں وچوں تیریاں خوشیاں لبھن لئی
 مینوں طعنے مار دے دُکھ میں کیہہ دسناں
 سینے اندروں روز کلیجہ کڈھ دا اے
 روز نویں اخبار دے دُکھ میں کیہہ دسناں
 جیہڑی گھر دا چلھا بالدی سڑ گئی اے
 مائی اوس ٹیار دے دُکھ میں کیہہ دسناں

طعنے مار کے ماریا کتیاں ہیراں نوں
 کچھے کون ایہہ پیار دے بدرنیراں نوں
 جگراتے وچ سُننے ویکھن والے وی
 دن وچ لبھدے پھر دے نیں تعبیراں نوں
 دل دی گل سُنان دا دل کیہہ آوے گا
 بُجھیاں ہوئیاں ہتھیاں دیاں لکیراں نوں
 سچ پچھیں تے رہیا نہ ملن دا کوئی چاء
 ساڈے دل دے درداں لئی اکسیراں نوں

ہاسیاں دے سب لوک پجاری لگدے نیں
 کسے نہ ڈٹھا درد دیاں تصویراں نوں
 جسے دکھ دتے او سے نے پڑھیا نہیں
 دکھاں بھریاں میریاں ایہہ تحریراں نوں
 جے ہُن اوہیو مائی ساتھوں رُس گیا
 خالی بیہہ کے رویئے کیہہ تقدیراں نوں

خورے کیہڑا ویر کمایا، مار کے دل وچ گھنڈ
 ساڈے بوہے سٹ گیا اوہ ہجراں والی پنڈ
 نکلے ہوندیاں ساریاں گلاں چیاں لگدیاں سُن
 وڈے ہو کے سمجھ ایہہ آئی، دنیا نری پکھنڈ
 جے ایہہ دنیا داری اے تے ایہتھوں تک ای رہ!
 نہیں تے کلہی رہ جاویں گی، سچا پیار نہ ونڈ
 اپنا آپ گنوا دیندا اے بندہ جنہاں لئی
 اوڑک اوہو کولوں لنگھ جاندے نیں کر کے کنڈ

بھیڑاں اندر وی اوہ بندہ کلاہا لگدا اے
اکلاپے دی سانجھ تے جیہدی عمر گئی اے ہنڈ

دل وچ سچا پیار نہیں تے اُچے بول نہ بول
اج تائیں تے کسے نہ ڈٹھی شہد توں مٹھی کھنڈ

جیہڑا تیرا دردی نہیں سی اوہنوں لبھدی ساں؟
پے گئی اے ہُن مائی اوہنوں ویکھ کے دل نوں ٹھنڈ؟

کیہہ ہو یا جے پے گئے نوں پواڑے نیں
عشق نے وڈے وڈے سولی چاڑھے نیں

مٹ دے جاوَن اکھڑ ساںجھ پریتاں دے
بھلدے جان دے لوکی پیار پہاڑے نیں

سچ دی پرہیا اندر خورے کیہہ ہو یا
جھوٹے لوکی سٹے مار کراڑے نیں

جھوٹے مان دھران تے جھوٹھی غیرت لئی
کم ذاتاں نے کوٹھے جھگے ساڑے نیں

کر دے نیں اوہ گلاں راج سدھار دیاں
جہاں لوکاں وسدے شہر اجاڑے نیں

اسیں وی کبہہ آں پیار دی راہ تے ٹر پئے تے
دُنیا والے سارے کم وگاڑے نیں

جہاں مینوں جیون توں آتر کر چھڈیا
مائی میرے اپنے دل دے ہاڑے نیں

ویکھیں کدھرے ودھ نہ جاوے دکھ دا پینڈا ہور
ہتھ کسے دے آناں جاوے ساڈے دل دی ٹور

ورھیاں توں ایہہ سُن دے آں چوراں نوں پے گئے مور
چوراں نیں وی اپنی گھل چڑھا لئی نوں نکور

اندر والا میل تے تیریاں اکھاں دس دیتا
بھاویں جسے سچ گیا اے کپڑا چٹا کور

اپنے آپ نوں ایویں دھوکھا دین دا فیدا کبہہ
کسے دا کدی وی دل تے اُتے چلیا نہیں جے زور

و کيھ ني کڑیے پیار دے راہیں کدی نہ پیندی خیر
دل دا درد نہیں جاندا بھاریں کنا کریں نکور

گل تے ساری عملاں اُتے جا کے مُکدی اے
بھاریں پکی ہووے بھاریں کچی ہووے گور

مائی سارا جگ پُپ اے جے اوہنے چُگی اُت
میرا دل کیمہ دھڑکیا سارے جگ وچ پے گیا شور

ماڑی قسمت دے دیندی اے عُمر اں دے اکلا پے
ملن تو بعد جے کلہا رہنا کلدے میل ملا پے

دل دے نیڑے آ جاوے تے لگدا اے کج ہو رای
اُنج تے ہر بندہ ای وانگ فرشیاں دُوروں جا پے

غیراں ساڈے نال جو کیتا سبھے لوکی جانن
ساڈے نال فر اپنیاں نیں وی پائے کئی سیا پے

دھیاں نکیاں ہون تے لگن آپ پٹولیاں وانگوں
وڈھیاں ہون تے فیر پٹولے بن جان دے نیں ما پے

ساڑھ سواہ کر دیندی اے تے پلے کج نہیں چھڈ دی
 کملی کوہچی عمر اچ کوئی عشق دی اگ نہ تا پے
 جے ناں اوہ مڑ آوے تے فر اپنے دل دارا نجھا
 مُندرا پا کے وانگ فقیراں بن دی جاواں آپے
 دل دامیل تے سچا پیار ای لاء سکدا اے مائی
 صابن جے نہ پائیے تے کیہہ کپڑے دھوون تھا پے

حق سچ دیاں گلاں کردے ساں؛ حق سچ دا مان ودھایا سی
 پر کیہہ دسیے؛ ایس گل اُتے جگ نے کیہہ ویر کمایا سی
 جے سچے پیارنوں مَن دا نہیں تے اوہدے دل دی مرضی اے
 اوہ ہُن وی شرماں والا اے اوہ پہلے وی شرمایا سی
 مینوں ماریا اوہدیاں سوچاں نہیں؛ مینوں ساڑھیا اوہدیاں یاداں نے
 اک دن تے اوہدا پر چھاواں سورج دی اکھ وچ آیا سی
 کیہہ دساں اوہدیاں اکھاں وچ اوہ کیہڑا جادو سی جسے
 سینے وچ میرے دھڑکدے دل نوں بلھے وانگ نچایا سی

اوہ دن وی کتے چنگے سن، جیہڑے لنگھ کے وی ناں لنگھے سن
 میں ڈرگئی دل دیاں تاہنگاں توں ویلے نے ہور ڈرایا سی
 جے اپنی عمر گزاری اے، ہتھ لیکھاں دی پھل واری اے
 کیہہ پچھدے او ایس جگ نے وی تے وکھارنگ وکھایا سی
 مائی اے خبر نہیں سی دل نوں سولاں وانگوں ڈنگدا اے
 کیہہ پیار نے تینوں دیتا اے، کیوں ایناں پیارتوں پایا سی

وچار دی گل

خورے کیہہ اے
 اکھ مستانی، بھری جوانی، گل سیانی
 کل خورے کیہہ لین اوہ آیا
 کیہہ گل مینوں آکھ گیا اے
 عشق دلاں وچ جھگی پا کے بیہہ جاندا اے
 لبہدے اگے دل دا ہولا، ڈھیری ڈھا کے بیہہ جاندا اے
 راہ وچ لنگھن والیاں سارے راہیاں نوں اوہ
 دکھڑا پنا روز سنا کے بیہہ جاندا اے
 خورے بندا کیہہ چاہندا اے
 عشق اوہنوں کیہہ کہہ جاندا اے
 ایہو گل فر سوچدیاں سوچدیاں
 چڑھدے پاسیوں دن داسورن جیہہ جاندا اے

کیہڑا تیرے اُتے ہُن اتہار کرے ایس جگ دے اندر
 جیہڑا تیرا دشمن نہیں سی اوتھے وی کم پا دِتا ای
 خورے کاہنوں ساڈیاں فصلاں بخر کرن دا چاء سی تینوں
 قبضے کر کے وگدیاں نہراں ساہنوں زہر پیار دِتا ای
 وکھ لہیں ایہہ تیرے محل چپارے وی ہُن رہ نہیں سگدے
 کمزرواں دیاں سدھراں والا پورا شہر ہلا دِتا ای

اک وڈی طاقت دے ناں

ایہہ کیہہ کم وکھا دِتا ای ایہہ کیہہ رولا پا دِتا ای
 اپنی جھگی پاؤن لئی توں اڈھا جگ مُکا دِتا ای
 کوئی دل دا بھید نہ کھولے تیرے اگے کیہڑا بولے
 پکے ڈھا کے کچے کوٹھیاں کنداں نوں وی ڈھا دِتا ای
 بھانویں رب توں اسیں نہیں ڈردے تیرے کولوں ڈر جانے آں
 اسیں ڈراکل پہلے ای ساں کجھ ساہنوں ہور ڈرا دِتا ای
 غیراں نال تے خیر کسے نوں خیر دی کوئی آس نہیں ہوندی
 جیہڑا تیرا بچن سی توں اوہنوں ای نگروں لا دِتا ای

ماں

شکر دوپہرے گرمی اندر

دُھنڈیاں ہو یاں جنڈری والیاں راہواں اُتے

ننگے پیریں ٹردی جاواں

اپنے دل دے ور قے اُتے

مٹھے مٹھے حرفاں والا

اگوناں میں لکھدی جاواں

ماں داسو ہناناں

ماں اوہ لفظ اے

جنہوں رب نے

پیار محبت تے قربانی دے لفظاں توں ودھ کے عزت دیتی اے

ماں اوہ لفظ اے

جیہڑا ہونٹھاں تے آوے تے

اکھیاں اندر ہاسیاں والے لپٹھل کھڑے جاندے نہیں

ساہواں اندر خوشبوواں دانور

خیال ہنیریاں نوں چائن دیندا اے

ماں اوہ لفظ اے

جنہوں سُن کے

سینے اندر ٹھنڈ پے جاندی اے

میں نہیں جان دی

خورے ماں نوں کیہڑی مٹی نال بنایا اے

خورے ماں نوں کیہڑے صبر دا پانی دتا اے

کیہڑیاں پیار ہوواں نے اوہدے جسے دی اگ نوں

ایناں ٹھنڈا کیتا اے

پئی دُھپاں سر دی دھرتی اُتے اوہدے پیار دی

ٹھنڈی چھاں ہو جاندی اے

میری ماں وی اوہناں ماواں چوں اک ماں سی

پیار دی تھنڈی چھاں سی

ہُن اوہ چھاں مینوں نہیں لبھدی

شکر دوپہرے گرمی اندر

ننگے پیریں ٹردیاں ٹردیاں

خورے کئے ورہیاں دا پینڈا کر کے میں آگئی آں

تے کئے ورہیاں دا ہُن پینڈا رہ گیا اے

تن شعر

توں آکھیں تے بُہیاں اُتے چپ دے جندرے لالینے آں

توں آکھیں تے کلہے بیہہ کے پیار دے نیر وگا لینے آں

جگ دے کولوں پَنڈ سِراں تے لے لینے آں دُکھاں والی

اسیں تاں آپ ای اپنیاں لیکھاں اندر گنجبل پا لینے آں

عشق دی پیڑ دا دارو ساہنوں کسے طیب نے کیہہ دینا اے

اسیں تاں روز ای اپنے دل دے ویدنوں نبض دکھا لینے آں

کے دے سینے تاہنگ نہیں سی بغض کدورت والی
 سبھناں دے دل شیشے وانگوں حرصاں توں سی خالی
 شرم حیا تے غریتاں والے گھر گھر نظریں آون
 اک مُک ہو جان دے سَن جیہڑے پگ نال پگ وٹا وٹا
 سُنی سنائی گل نہیں، ایہہ خود ویکھن وچ آئی
 گھر دیاں کچیاں کنداں اندر رشتیاں دی پکیائی
 شہرہ دیاں راہواں تے جد اسماناں دھوڑاں پٹیاں
 کچیاں کنداں ساریاں کپے ساکاں والیاں ٹٹیاں
 اک دو جے نال مُک گئے سارے دلاں دے میل ملاپے
 چار چنیرے نویاں تاہنگاں پائے نویں سیاپے
 کپے محل چباریاں اندر رشتے رہ گئے کچے
 نفرت والی بالکنی نے کھائے پیار چچے

نویں ویلے دی قید

تہہ نہ ورہیاں کچھے جائیے تے اکھیاں ہنجواں ڈُبن
 نکلیاں نکلیاں یاداں والیاں من وچ سولاں کھٹھن
 اکھاں اگے سفیاں وانگوں منظر رنگ دکھاون
 پنڈ دے باہر لے کھوہ تے پنڈ دیاں ٹیاراں آون
 ہسڈیاں، ہسڈیاں، ککلی پاندیاں سوہنیاں جانڈیاں ویکھاں
 اپنے سوہنے ویراں دے میں سہرے گاندیاں ویکھاں
 نِکے نِکے دلاں چہ مارن آس مُراداں چھلاں
 اوہ کبہہ جانن اُچے محل چباریاں والیاں گلاں

جنہوں سُن کے دل نے تیری تاہنگ جگائی سی
 جی کردا اے تینوں اوہو گیت سناواں میں
 پیار دے بھنڈے تاپ اندر وی ہر ویلے مائی
 ٹردی پھردی آں لے کے اوہدا پرچھاواں میں

پیار محبت دی اگ اندر بلدی جاواں میں
 لیکھ ای جے ایہہ لکھے نہیں، کیہہ کراں دعاواں میں
 پچھلیاں وقتاں دا تینوں کیہہ حال سناواں میں
 ہُن تے ایہوای جی کر دا اے، لُگ چھپ جاواں میں
 توں تے اج وی پہلے وانگوں درد سندیہ ایس
 خورے تیرے لئی کیوں کٹیاں پیار سزاواں میں
 تیرے باہجوں رہ نہیں سکدا کلم کلہا دل
 توں ای دس ہُن کسراں ایس دل نوں پرچاواں میں

گیت

میں دل نوں ایہہ سمجھانی آں — اوہنوں بھل وی جا
 میں ترے سو سو پانی آں — اوہنوں بھل وی جا
 ایہہ یاداں کجھ نہیں دیندیاں، ایہہ تڑپاندیاں نہیں
 ایہہ سوچاں سدھراں اندر بھانیر لاندیاں نہیں
 اگ ہنجواں نال بھجھانی آں — اوہنوں بھل وی جا

ایہہ سچ اے پیار دا موہرا آپے چکھیا سی
 اوس بے دردی نوں آپے دل وچ رکھیا سی
 ہُن آپے میں پچھتانی آں — اوہنوں بھل وی جا
 میں دل نوں ایہہ سمجھانی آں — اوہنوں بھل وی جا

تین شعر

ورہیاں دا ہڑ لنگدا جاوے
 ویلا جُسا ڈنگدا جاوے
 ساہنوں تیرے ہجر دا موسم
 سُولی اُتے ٹنگدا جاوے
 من ساڈا تیری چاہت نوں
 وانگ فقیراں منگدا جاوے

نہیں سوچیا سی ایہہ پیار بنے گا روگ کدے
 میں کلہیاں بیٹھ مناواں گی ایہہ سوگ کدے
 ہُن ایویں پئی کرلانی آں — اوہنوں بھل وی جا
 میں دل نوں ایہہ سمجھانی آں — اوہنوں بھل وی جا

گیت

اساں دل دا حال نہیں کہنا، بھاویں رُل جائیے
 اسیں کلم کلہیاں رہنا، بھانویں رُل جائیے
 دل دا راز کسے نوں دس کے مڑ پچھتانا نہیں
 گل اپنے بدنامی والا طوق تے پانا نہیں
 دل وانگوں اسیں نہیں ڈیہنا، بھاویں رُل جائیے
 اسیں کلم کلہیاں رہنا، بھانویں رُل جائیے

گل دل دی دل وچ رہوے تے بڑا خزانہ اے

جے ہونٹھاں وچوں نکلے تے افسانہ اے

ہر دُکھ نوں کھیا سیہنا، بھاویں رُل جائیے

اسیں کلم کھیاں رہنا، بھانویں رُل جائیے

وَدھ جاندا بھار ودھیرا جے گل دسیے ناں

نہیں چنگا ہوندا، جے رُل مل کے ہسیے ناں

اساں پا لیا غم دا گہنا بھانویں رُل جائے

اسیں کلم کھیاں رہنا، بھانویں رُل جائیے

نانک جی

انساناں نال پیار کرن دا اوہناں وِل سکھایا

مٹی دے ہر ڈرے نوں اوہناں اسمان بنایا

نانک جی نے دسیا، نکے وڈے دی گل چھڈو

من وچ پیار وساؤ مترو! بغض کدروت کڈھو

نانک جی نے دسیا، سچ دی راہ تے چلنا چنگا

جیون انج سنوارو جیویں والاں والا سنگھا

جتھوں حق سچ لبھیا اوہناں، آپ عمل وی کیتا

وحدت والا پیالا اوہناں آپ وی رنج رنج پیتا

اوہناں دین اسلام دی وی وڈیائی سبھ نوں دسی
 اوہناں آکھیا، اک خدا دی پھڑ لوگھٹ کے رسی

کعبے دے وی درشن کیچے، کلمہ وی من بھایا
 سبھ لوکاں دے زخماں اُتے رکھیا امن دا پھایا

نانک جی نے صفتاں والا لیا محمد نام
 ”سرف سرفی اکال“ اے ساڈا رب بھگوان تے رام

وَسَّے مسجد کعبہ ساڈا، وَسَّے گورو دوارا
 وَسَّے ساڈے دل وچ مائی پیار تے بھائی چارا

پہلی پہلی وار ہجر دا بھانبر دل وچ بلیا اے
 فون کسے ناں کیتا مینوں، کسے ناں پتر گھلایا اے

توں ای دس میں اگو ناں کتھوں تیکر لکھدی جاواں
 ایسے لئی تے درد کتاب دا اگلا ورقا تھلایا اے

انج جے کوئی سسی ہیر ملے تے اوہنوں دساں میں
 انج وی عورت ذات نے کیویں قہر جبر نوں جھلایا اے

چن جھلا اے کلہا کھجبل ہوندا پھر دا راتاں نوں
 سورج وی کجھ لبھدا لبھدا اُفتق دوارے ڈھلایا اے

کہندے نیں پئی سُرخ گلاباں والا موسم آوے گا
 فیر ایہہ شکلاں اُتے کہنے رنگ خزاں دا ملیا اے
 مائی میرا دل وی کیہہ اے رہندا اوہدیاں یاداں وچ
 انج لگدا اے ایہہ وی اوس بے دردی نال ای رلیا اے

شام پوے تے پیار دی پیڑ پرانی، ہو کے بھر دی اے
 دل دریا وچ ہُن وی تیری یاد دی پیڑی تر دی اے
 نکئی جئی سی جدا اوس نے اک لاش سڑک تے دیکھی سی
 وڈی ہو گئی دھی میری پر اُجے وی کلہیاں ڈردی اے
 دھی ہووے یا بہن کسے دی، یا فیر اوہ ماں بن جاوے
 ہر رشتے وچ عورت اے تے عورت ای دُکھ جردی اے
 بدل گئیاں نیں پہلیاں قدراں، پیار دیاں سبھ رسماں وی
 خورے کاہنوں روز ای اوہ بئے تے دیوا دھردی اے

ایہہ کوئی میرا قصہ نہیں؛ قصہ اے میری سہیلی دا
جیہڑا اوہنوں بھل بیٹھا، اوہ اے جے وی اوس تے مردی اے

مانی کیہہ لبھدی پھر دی ایں پیار و وفا دیاں گلہاں نوں
کون کسے دا ججن اے، ہُن کون کسے دا دردی اے

اپنے دیس لئی کجھ شعر

اے گل سچ اے مُلکاں اندر مندے لوک وی ہندے نیں
بھیڑیاں سوچاں فکراں والے گندے لوک وی ہندے نیں

رہبر چنگا ہووے تے فیر قوم مثالی ہوندی اے
ایں مثالی قوم دی شو بھا ساری دنیا مندی اے

قائد نے اک مُلک وی دتا، نالے قوم بنائی سی
سر نوں اُچا کر کے زندہ رہن دی گل سمجھائی سی

پیار وطن دا، اوہنے قوم دی نس نس دے وچ بھر دتا
پیار وفا دے جذبیاں نال دلاں وچ چانن کر دتا

ایہناں جذبیاں ایہناں سوچاں نوں اسیں قائم رکھنا اے
قوم وطن دے مان نوں مانی جگ وچ دائم رکھنا اے